

het mooiste nederland Amersfoort

Het benzinestation toen... en nu (onder). FOTO'S FRED OOSTERHUIS, ARCHIEF EEMLAND

Prachtig, zo'n prefabgebouw van aluminium platen

De waardering voor wederopbouwarchitectuur groeit. In Amersfoort wisten liefhebbers diverse industriële panden uit de jaren na de Tweede Wereldoorlog te redden van de sloop.

TEKST MAAIKE HOMAN

De vijftien panden en complexen verspreid over het industrieterrein langs de Eem in Amersfoort – baksteen, staal, aluminium en veel beton – lijken op het eerste gezicht een ratjetoe. Toch hebben de panden één gemene deler: ze zijn gebouwd na de Tweede Wereldoorlog, in de periode van de wederopbouw, tussen 1945 en 1965. Het was een periode van schade herstellen, schaarste, maar ook van optimisme en ruimte voor vernieuwing. “De economie moest snel weer gaan draaien. Alle bouwmaterialen die voorhanden waren werden daarom gebruikt”, vertelt Jertske Pasman. Zij is bestuurslid van de Stichting voor be-

houd van Industrieel Erfgoed in de Stad Amersfoort (Siesta) en mede-auteur van ‘Herrijzend Amersfoort’, een fietsroute langs die industriële wederopbouwpannen. Niet iedereen kan de bouwwerken waarderen en menig complex is door Siesta van de sloop gered, zegt ze. “Maar de architectuur kenmerkt een periode en het is belangrijk dat een stad uit elke periode gebouwen bewaart. Dus ook oude industriepanden.” Tijdens de tocht van zeven kilometer komt het naoorlogse Amersfoort tot leven. De eerste stop is het terrein van zeepfabriek Rohm en Haas. Het is gebouwd als buitenhuis van een rijke Amsterdamse onderne-

mer rond 1840, later zijn er fabriekshallen en schoorstenen aangebouwd. In 2002 werd het complex gesloten en van de sloop gered. Nu zit er een restaurant en zijn de fabriekshallen in gebruik als ateliers. Een paar honderd meter verderop ligt de oude Prodentfabriek. Waar een paar jaar geleden nog tubes tandpasta van de band rolden, is nu een ‘evenementenlocatie’. Het gebouw werd al voor de oorlog, in 1936, ontworpen door F.A. Warners, de architect die ook het eerste echte appartementencomplex in Nederland bouwde (in 1914 in Amsterdam). Alles gelijkvloers, revolutionair voor die tijd.